

Sygn. akt II CSK 106/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z wniosku A. D. i J. W. D.
przy uczestnictwie K. S., D. S., T. J., H. O. i W. O.
o zasiedzenie własności nieruchomości,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 5 września 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania
K. S., D. S. i T. J.
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 4 lipca 2018 r., sygn. akt IV Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza solidarnie od uczestników K. S., D. S. i T. J. na rzecz wnioskodawców A. D. i J. W. D. kwotę 1384 (tysiąc trzysta osiemdziesiąt cztery) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania wobec wykazania przez skarżącego, że sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ustawodawca zmierza w ten sposób do zagwarantowania, że skarga kasacyjna (nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń) będzie pełniła przypisaną jej funkcję publicznoprawną. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

W skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 4 lipca 2018 r. uczestnicy postępowania K. S., D. S. i T. J. oparli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym.

W ocenie Sądu Najwyższego oczywista zasadność skargi kasacyjnej nie wynika z zawartego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania twierdzenia, że w oparciu o treść uzasadnienia zaskarżonego postanowienia nie

jest możliwe odtworzenie motywów stanowiących podstawę dla przyjętego w sprawie orzeczenia. O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie może przesądzać to, że „na podstawie tego materiału dowodowego oba Sądy poczyniły skrajnie przeciwne ustalenia i w konsekwencji wydały skrajnie przeciwne orzeczenia”. Nie można także przyjąć, aby w sposób oczywisty doszło do naruszenia przez Sąd drugiej instancji przepisu art. 382 k.p.c. Po pierwsze, w odniesieniu do nieuwzględnienia dwukrotnego, a więc dobrowolnego ograniczenia zakresu swojego posiadania wnioskodawców względem zajmowanych nieruchomości, to Sąd Okręgowy wyjaśnił, że w chwili wydania działek o numerach ewidencyjnych [...], [...]1 i [...]2, co nastąpiło w 2001 r., nie upłynął odpowiedni wymagany przepisami czas do nabycia przez wnioskodawców własności nieruchomości, a w konsekwencji nie mieli oni tytułu prawnego, który mogli skutecznie przeciwstawić nabywcom nieruchomości. Natomiast wydanie dobrowolne działki nr [...]3 nastąpiło w 2013 r. nie miało więc wpływu na nabycie prawa własności nieruchomości objętej wnioskiem, co nastąpiło z mocy prawa wcześniej, gdyż z dniem 18 sierpnia 2011 r. O oczywistej zasadności skargi nie może przesądzać także to, że Sąd Okręgowy nie odniósł się wprost do jednego z dokumentów wskazanego w skardze kasacyjnej, tj. wypowiedzenia wnioskodawcom umowy użyczenia gruntów z dnia 27 stycznia 1995 r. O ile według skarżących dokument ten miał potwierdzać, że uczestnicy i ich poprzednicy prawni czuli się w pełni właścicielami spornych nieruchomości, o tyle nie jest to okoliczność istotna dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż dla ustalenia przesłanek warunkujących nabycie własności nieruchomości przez zasiedzenie nie jest istotne, czy właściciel nieruchomości czuł i zachowywał się jak właściciel, lecz to, jaki charakter miało władanie nieruchomością przez jej posiadacza.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej nie wynika także z nieuzasadnionego niezastosowania w sprawie art. 5 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (jedn. tekst: Dz.U. z 2108 r., poz. 1916 ze zm.), zgodnie z którym w razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym treść księgi rozstrzyga na korzyść tego, kto przez czynność prawną z osobą uprawnioną według treści księgi nabył własność lub inne prawo rzeczowe (rękojmia

wiary publicznej ksiąg wieczystych). Należy mieć na uwadze, że zaskarżonym postanowieniem Sąd drugiej instancji stwierdził, że z dniem 18 sierpnia 2011 r. A. D. i J. W. D. nabyli z mocy prawa przez zasiedzenie własność nieruchomości bliżej opisanej w tym postanowieniu. Natomiast umowa sprzedaży została zawarta z ujawnionymi w księdze wieczystej właścicielami tej nieruchomości po tej dacie, a mianowicie w dniu 5 lipca 2013 r. Orzeczenie to nie rozstrzyga więc o tym, czy nabywcy tej nieruchomości na podstawie czynności prawnej dokonanej po dacie nabycia jej własności przez zasiedzenie przez inne osoby niż ujawnione w księdze wieczystej są chronieni przez rękojmię publiczną ksiąg wieczystych.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398¹³ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego - na stosowany wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną - orzeczono na podstawie 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ i 13 § 2 k.p.c.

aj

l.n